

Overdadige buffetten, geïmporteerde champagne en altijd zon. Voor luchtvaartpersoneel, zakenmannen en geboefte was Hotel Africa in Monrovia begin jaren tachtig een paradijs. Het luxueuze resort in de hoofdstad van het West-Afrikaanse Liberia telde 52 villa's, een vijfsterrenhotel met 300 kamers en een groot zwembad waarin de expats dobberden, uitkijkend over de Atlantische Oceaan. Hotel Africa was de favoriete weekendbestemming van KLM-personeel toen de luchtvaartmaatschappij nog twee keer per week op het exotische oord vloog. Middelpunt van die internationale setting was hoteleigenaar Guus Kouwenhoven, die met behulp van Liberiaanse connecties het complex nieuw leven had ingeblazen. Kouwenhoven fungeerde als smeeroilie. Wie iets wilde in de Afrikaanse kuststaat klopte aan bij 'Mister Gus', connaisseur van de lokale mores en vriend van het landsbestuur.

Dat was in de jaren tachtig. Succesvol hotelier is Kouwenhoven allang niet meer. Hij werd vorige week in Rotterdam gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij oorlogsmisdaden en wapensmokkel in Liberia. De kans bestaat dat hij twintig jaar moet zitten.

Al geruime tijd jaagden internationale opsporingsinstanties op Kouwenhoven (62). Reden voor Revu om hem twee maanden geleden op te sporen. We reizen in eerste instantie af naar de Republiek Congo. Daar zou Mister Gus resideren in de havenstad Pointe-Noire. Op het einde van een lange oprit tussen de bougainvilles, staat inderdaad zijn bruin geschilderde villa. Pal aan de Atlantische Oceaan en meteen naast de zomerresidentie van de Congolese president. Typisch Guus: hij weet al zijn leven lang als geen ander de juiste contacten te leggen. Kouwenhoven heeft in deze Afrikaanse staat in 2003 het houtkapbedrijf Afribois opgezet. 'Le type' is er niet, zegt het personeel in het tegenover gelegen strandrestaurant. "Hij zal wel op pad zijn."

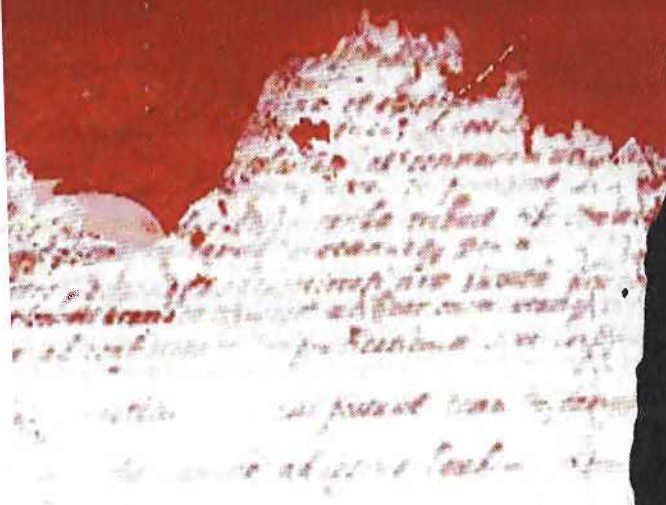
Het blijkt dat de Republiek Congo na internationale druk Kouwenhoven de deur heeft gewezen. Het zoveelste land dat de grenzen voor hem sluit. De houthandelaar blijkt naar Parijs te zijn vertrokken. Geen toeval, want ook hier heeft hij goede vrienden, horen we van de Franse journalist Pascal Henry, die werkt aan een documentaire over de dubieuze hardhouthandel in Afrika. "Kouwenhoven kent onder meer de omstreden zoon van oud-president François Mitterand, Jean-Christophe (die betrokken zou zijn geweest bij wapenhandel naar Angola, red.).

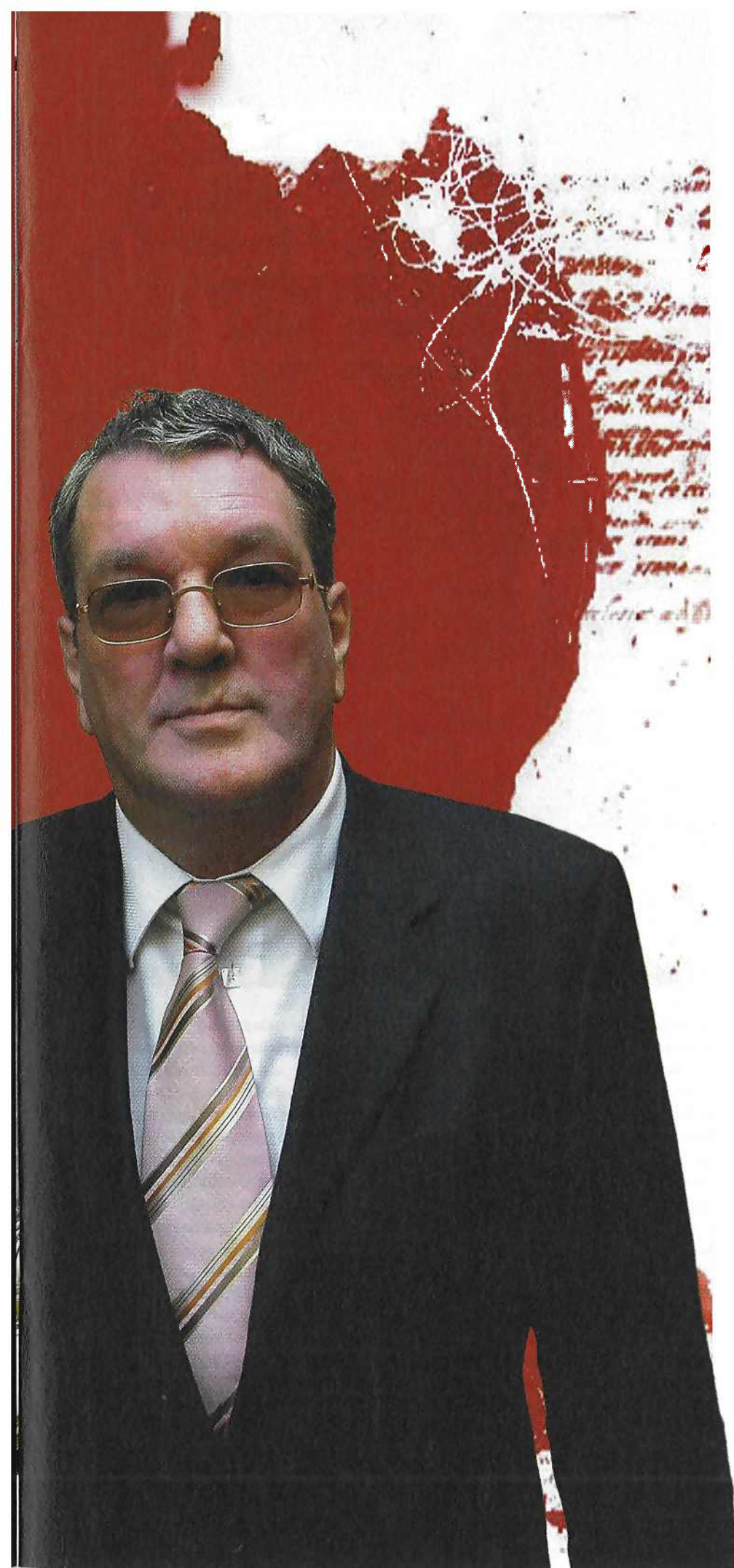
WAPENS, DIAMANTEN & WULPSE WIJVEN

RECONSTRUCTIE VAN HET BOEVEN- LEVEN VAN GUUS KOUWENHOVEN

Guus Kouwenhoven, verdacht van oorlogsmisdaden in Liberia, is zacht gezegd een kleurrijk zakenman. Vorige week werd hij in Rotterdam gearresteerd. Nieuwe Revu spitte in het verleden van de Nederlander die op internationale opsporingslijsten prijkt tussen terroristen en 's werelds beruchtste wapenhandelaren.

DOOR ARNOLD KARSKENS EN HENK WILLEM SMITS

Die is heel vaak in Hotel Africa geweest." Op naar Frankrijk. We treffen de Brabander op een vliegveld in Parijs. Tijdens het interview (zie ook www.nieuwerevu.nl) in de strakke lobby van het Hilton Hotel ziet de internationale zakenman er representatief uit: hij draagt een zwartzijden handgemaakt pak met een dure stropdas. Het roze op z'n wangen is echter niet veroorzaakt door de Afrikaanse tropenzon, maar het gevolg van stress. Kouwenhoven voelt zich opgejaagd en kampt met geldgebrek, zodat hij zijn kinderen nauwelijks op school kan houden. "Wat moet of wat kan ik doen?" verzucht hij regelmatig, terwijl hij zijn onschuld achter het glaasje Perrier staande houdt. "Het is volledige waanzin! Ik kan u garanderen dat ik me nog nooit met wapensmokkel heb ingelaten."

Hoe is de Nederlander in dit wespennest verzeild geraakt? 25 jaar lang was Kouwenhoven graag gezien in Afrika. In 1980 kwam hij in Liberia en pakte snel aan met de toenmalige president Samuel Doe. Zodoende kreeg hij het leegstaande hotel in handen. "Iedereen verklaarde me voor gek toen ik het huurde," vertelde Kouwenhoven tijdens het interview met Nieuwe Revu. "De bezettingsgraad was 2 procent. Het stond ver uit de stad. Om mensen te trekken, haalde ik entertainment binnen. Een disco, restaurant, zwembad. Het hotel werd het visitekaartje van Liberia, de oase van Monrovia."

Kouwenhoven werd ook BMW-importeur, had een lokale luchtvaartmaatschappij en zette een constructiebedrijf op voor het bouwen van wegen. De regering herschreef zelfs de kansspelwet, zodat Kouwenhoven het monopolie kreeg op gokkasten in het hele land. "Mijn gouden tijd," noemt hij die periode. Dat gold niet alleen voor hem. Honderden Europeanen beproefden hun geluk aan de Afrikaanse westkust. Ook Gert Jan Hoogland, een Noord-Hollandse visondernemer: "Ik kwam er in 1982. Het was net of je de Verenigde Staten binnenkwam. De agenten zagen eruit als cops, de wegen waren goed onderhouden en overal zag je Amerikaanse wagens."

Hoe Kouwenhoven in het land zaken deed, had Hoogland al snel door. "Natuurlijk is het in dat soort landen makkelijker om de president te spreken te krijgen, dan hier de burgemeester van Amsterdam. Maar Guus kende werkelijk iedereen. Alle belangrijke mannen die in Liberia de dienst uitmaakten, deden met hem zaken aan de keukentafel. Het *kitchen cabinet* heette dat, onder het mom van: ik krab jouw rug, jij de mijne." ▶

► Dat Kouwenhoven zich in Afrika als een vis in het water voelde, lijkt voorbestemd. De Bosschenaar die opgroeide in Rotterdam is wat je noemt een geboren handelsreiziger. Hij verdiende over de hele wereld zijn geld met deals waarvan sommigen het daglicht niet konden verdragen. "Hij was veertig jaar geleden al een boefje," memoreert een oude bekende van Kouwenhoven. "Mijn broer zat met hem in dienst. In het leger is hij nog berispt, ik geloof voor het stelen van benzine."

Na de driejarige hbs en zijn dienstplicht, gaat Kouwenhoven in de handel. Het begint met de verkoop van taxfree auto's aan NAVO-militairen. In Zuidoost-Azië beproeft hij zijn geluk met de handel in bulkvoorraden rijst en graan. En het gaat hem goed af en dat wil hij laten zien. In Nederland frequenteert hij trendy uitspanningen, zoals Castel op het Leidseplein. Een oud-barkeeper herinnert zich Guus: "Hij was een flitsende jongen met een snelle babbel, snelle auto's en snelle vrouwen. Hij was schathemeltje rijk in die periode. Het was elke maandagavond champagne en kaviaar met de vastgoedjongens."

En anders zag je Guus wel in restaurant De Lokeend in Vinkeveen. Eigenaar Kees Jan Stegerhoek: "Een joviale vent. Een vrije jongen die het avontuur zocht." Zijn arrestatie is voor de uitbater een verrassing. "Dat had ik nooit achter hem gezocht." De barkeeper van Castel voegt toe: "Van huis uit was-ie geen crimineel, maar op een gegeven moment ging het misschien allemaal zo makkelijk, dat Guus alles aanpakte. Dan word je nonchalant en denk je alleen nog maar aan geld."

Zijn handel bracht Kouwenhoven van Beiroet, waar hij werd gesignaleerd op een feestje bij de Nederlandse ambassadeur, tot in Los Angeles. Daar im- en exporteerde hij in die jaren alles wat los en vast zit, schreef weekblad Panorama in 1977. Een jaar eerder had Kouwenhoven samen met Peter Rombouts, een andere Nederlandse entrepreneur, een handelsbedrijfje opgezet. De twee kwamen in grote problemen toen ze zes gestolen schilderijen wilden helen, waaronder een Rembrandt. De schilderijen waren gestolen in Bilthoven, en Rombouts was door de roversbende gevraagd te bemiddelen bij de verkoop. "Ik was een doodnormale zakenman," aldus een jonge Kouwenhoven in Panorama. Toen hij hoorde dat de schilderijen waren geroofd, belde hij Rombouts meteen: 'Stuur ze terug, anders branden we allebei onze vingers.' "Maar terug in Los Angeles vertelde Peter me dat hij een afspraak had gemaakt met ene Sue Lerner. Toen heb ik de grootste fout van mijn leven gemaakt. Ik ben

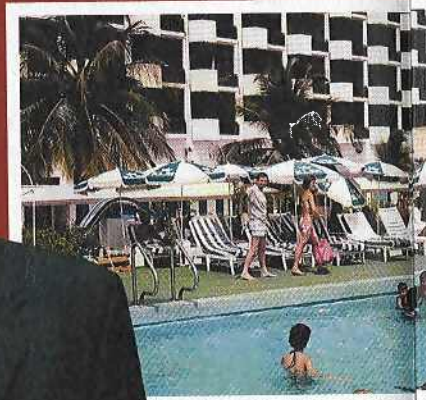
Kouwenhoven op het complex van Hotel Africa in Liberia, met zijn helikopter.

Enkele van de 52 villa's van Hotel Africa.

Rechts: Kouwenhovens villa in Pointe-Noir in Congo-Brazzaville. Hier vluchtte hij heen nadat Charles Taylor in 2003 door blauwhelmen werd afgezet als president van Liberia.

Onder: Hotel Africa in betere tijden (1982). Expats vermaken zich in het zwembad, de KLM had voor parasols gezorgd.

met hem meegegaan naar Sue om een prijs af te spreken." Sue bleek een FBI-agente die de twee arresteerde.

Rombouts heeft een jaar gezeten. Kouwenhoven zat zeventien dagen in voorarrest. Hij hoefde niet te brommen alhoewel hij tot twee jaar cel was veroordeeld, meldde Panorama. De zakenman mocht terug naar Nederland op voorwaarde dat hij nooit meer in de VS zou komen. Maar Kouwenhoven koos niet voor zijn geboorteland: hij vertrok naar West-Afrika.

In Liberia doet hij als hotelier goede zaken en duikt hij in allerlei handeltjes met de lokale businesspartners. Kouwenhoven houdt zich moeiteloos staande, ondanks het helse oorlogsgeweld dat het land treft. De Nederlander weet keer op keer de juiste partij te kiezen in de verwoestende burgeroorlog. In

eerste instantie valt zijn dubieuze handel in de bananenrepubliek niet op, maar als de internationale gemeenschap zich actiever gaat bemoeien met het leed in de Afrikaanse staat, wordt Kouwenhoven al snel geassocieerd met onwettelijke praktijken, bijvoorbeeld drugs-smokkel. De Nederlandse justitie verdenkt hem ervan samen met andere Nederlanders in 1997 op grote schaal hasj uit Pakistan te hebben ingevoerd. De bende van de Voldamse garnalenhandelaar Jakkie Stroek zou Liberia gebruiken als overslagstation om tienduizenden kilo's Pakistaanse hasj over te slaan op kleine schepen.

Tijdens het interview in Parijs ontkent Kouwenhoven elke betrokkenheid bij deze zogenaamde Tass-zaak. "De naam Jakkie Stroek zegt me niks, ik had deze naam nog nooit gehoord en ik heb deze man nooit ontmoet of gesproken. De andere Nederlanders kende

